

Свято Христового Воскресіння наповнене радісними звичаями: писання писанок, ведення гаївок та освяченням продуктів великоднього кошика. Останнє має глибокий духовно-релігійний зміст та є складовою літургійного дійства. У кошику кожен продукт щось символізує та означає, вказує на глибокий зв'язок між матеріальною і духовною реальністю, взаємовідносини творіння із Творцем.

Складовими святкового великоднього кошика мають бути: паска, яйця (писанки, крашанки, крапанки), шинка, ковбаса, сир, масло, хрін та сіль. Кошик прикрашають зеленню (букшпаном або міртою) – символом безсмертя і вічного життя. Зверху його накривають гарним вишитим рушником із написом «Христос Воскрес!» Рушничок – багатство ниток, сплетених любов'ю і розумом, символ життя і вічності. Також ставлять свічку – її встромляють у паску, або ж просто ставлять у кошичок та запалюють під час освячення. Свічка – світло, яке виносять назовні між людей так, як жертва Ісуса на хресті спричинила відновлення внутрішнього світу людини. Просвічені Воскреслим Христом, ми зможемо йти у світ і не блудити, бути життєрадісними і ставати світлом для інших.

Паска – символ Царства Небесного та Воскресіння, хліб вічного життя, яким став для людей Ісус Христос, вона символізує життєву повноту. Паска – це теж символ Агнця, який добровільно за нас був розіп'ятий на хресті. Для виготовлення тіста на паску вживають закваску із дріжджів. Це – символ Царства Небесного. Євангеліст Матей пише: «Царство небесне схоже на закваску, що бере жінка і кладе до трьох мірок муки, аж поки все не скисне» (Мт. 13, 33). Прикрашають паску візерунками з тіста – восьмираменними хрестами, решітками, віночками. Пасхальний агнець євреїв став для християн прообразом Ісуса Христа, Який, наче невинне ягня, приніс себе в жертву за гріхи цілого світу. Звідси в богослужінні його називають пасхальним агнцем або коротко – Пасхою. «Бо Пасха наша, — каже святий апостол Павло, — Христос, принесений у жертву» (1 Кор. 5, 7).

Сир і масло – це молочні страви, а молоко є первотвором, сировиною, яка не походить з діяльності людських рук, а є даром природи. Так, як мати годує свою дитину молоком, так сир і масло є символами жертвовності та ніжності Бога. Божої благодаті маємо прагнути, як немовля прагне материнського молока.

Писанки. Яйце – символ зародження життя, знак нового життя. Писанка символізує життя, достаток, вічний рух, а крашанка – побажання усякого добра, основаного на Христовому воскресінні. Основний колір крашанок – червоний, він символізує пролиту за людей кров воскреслого Спасителя і радість життя. Писанками обмінюються зі знайомими, їх дарують родичам, сусідам, тим, хто прийшов привітати, носять у гості, роздають жебракам.

Шинка, ковбаса – це символ душевної радості, яка приходить від сповнення людиною Божої волі, принесення Йому хвали і ходження по Його стежках. «Господи ... благослови й освяти агнця цього, як ти благословив і освяти агнця, що його привів тобі

вірний Авраам, і агнця, що його приніс тобі Авель на жертву від усіх плодів, і вгодване теля, що його ти звелів заколоти блудному і наверненому синові».

Хрін робить людину міцнішою, як міцнішає християнин, який приймає таїнство Сповіді під час пасхального періоду. Це також міцне коріння, яке може дати віра у Воскресіння. Воно виявляється також у пошані до традиції і до передання предків.

Сіль — символ достатку, повноти. У Біблії сіль — символічний засіб зв'язку між Богом і його народом: «І не оставляй жертви твоєї без солі завіту Бога твого» (Лев. 2,13). У Нагірній проповіді Христос називає своїх учнів «сіллю землі». *Сіль* – необхідний харчовий продукт у житті людини, який додає їжі смаку. Сіль означає якість зв'язку, оскільки союз між Богом і людьми відновлений через хрест і Воскресіння. Віруючий має зберігати чистоту свого серця, щоб наслідувати Христа, який сказав: «Ви – сіль землі» (Мт. 5, 13) В іншому випадку його християнство звітріє, так, як це може статися із сіллю.

Отже, це і є те основне, що має бути у великодньому кошику. На жаль часто можемо побачити багато ще і інших продуктів, які там просто не мають бути: алкоголь, яблука тощо. Нехай радість Христового воскресіння буде звеличена нашою молитвою, розумінням символіки та значення освячених Господніх дарів.

о. Роман Сиротич